

Jaarverslag Stem in de Stad 2014

Inhoud

1. Voorwoord	3
2. Missie en visie	5
3. Wat wij doen	6
4. Het verhaal	13
5. Scholing en educatie	15
6. Vooruitblik 2015	16
7. Financiën	17
8. Bestuur	18
9. Colofon	19

1. Voorwoord

In 2014 telde het Aanloopcentrum van Stem in de Stad – het hart van de organisatie - 23.000 bezoeken. Dat is een stijging van 8% ten opzichte van 2013. Ook andere programma's lieten een stijging in gasten zien. Dat bewijst dat er vraag is naar het werk van Stem in de Stad. Het werk van Stem in de Stad werd in 2014 verricht door 10 professionals en bijna 300 vrijwilligers.

Waarom zijn we er?

Voor ieder mens is het goed om gezien te worden, om aandacht te krijgen. Dat is het uitgangspunt van het werk bij Stem in de Stad. Wij zien in Haarlem en omgeving veel mensen die eenzaam zijn, die wel wat menselijke warmte kunnen gebruiken. Onder onze gasten zijn mensen die dakloos of thuisloos zijn, die gevlucht zijn of overleven in de illegaliteit, mensen met schulden, mensen die heel weinig anderen om zich heen hebben. Met onze vrijwilligers zijn wij een Huis van Aandacht voor deze mensen. Waar nodig doen we ook aan concrete hulp: we koken een warme maaltijd voor wie op straat leeft, helpen bij het invullen van formulieren, geven taallessen en coachen mensen met schulden.

Wat waren de grote vragen voor de organisatie in 2014?

Wij zagen in 2014 een toenemend aantal mensen in nood. Het aantal daklozen steeg opnieuw, waarbij vooral de positie van de 'nieuwe daklozen' ons zorgen baarde. Het gaat om mensen die tot voor kort een regulier leven leidden, maar die als gevolg van de economische crisis inkomen en huis verloren. De bestaande hulpverlening is voor deze groep nauwelijks toegankelijk. Ook de positie van ongedocumenteerde en onuitzetbare vreemdelingen gaat Stem in de Stad aan het hart. De organisatie heeft geijverd voor een Bed, Bad, Brood voorziening in de stad. Eind 2014 was voor het eerst sprake van opvang van gemeentewege. Belangrijk voor het voortbestaan van Stem in de Stad waren de ontwikkelingen in het Sociaal Domein binnen de gemeente Haarlem. Vanaf 2014 zijn overheidssubsidies op een hele andere manier georganiseerd. Organisaties kunnen geen subsidies voor activiteiten meer aanvragen. De gemeente bedenkt waar behoefte aan is – welke doelen bereikt moeten worden – en verschillende organisaties kunnen dan een aanbod doen. De organisatie met het beste aanbod krijgt de opdracht. Voor een organisatie als Stem in de Stad is dat een lastige positie. We werken met veel verschillende financiers en kunnen en willen niet zomaar het roer omgooien en onze activiteiten plooiën naar de wensen van de gemeente Haarlem.

Enkele hoogtepunten

Een mijlpaal was de officiële opening van het Nieuwe Wereldhuis in februari. In dit pand met een eigen toegang aan de Nieuwe Groenmarkt kunnen vluchtelingen en migranten werken aan toekomst en aan zelfvertrouwen. Het is niet alleen een plaats voor taallessen en ontmoeting, maar ook een plaats waar vluchtelingen en migranten zelf gastheer en gastvrouw kunnen zijn.

De plotselinge zinloze detentie van de onuitzetbare asielzoeker Mohamed Rugamana, kort voor Koningsdag 2014, was een dieptepunt. Woede en ontzetting golfde door de Haarlemse

samenleving. Ook Burgemeester & Wethouders van Haarlem waren verontwaardigd dat de Vreemdelingenpolitie de afspraak met Stem in de Stad Rugamana niet op te pakken had geschonden. De aanhouding kreeg veel publiciteit en ontketende spontane sympathieacties van burgers. Afgelopen jaren is de zichtbaarheid van uitgeprocedeerden en onuitzetbaren in de Nederlandse samenleving groter geworden. Na Europese uitspraken werd de roep om overheidszorg voor deze asielzoekers steeds sterker. In Rugamana kreeg Haarlem een gezicht bij deze groep asielzoekers die vaak een verborgen leven leidt.

Op initiatief van Stem in de Stad en in samenwerking met het Leger des Heils, werd in Haarlem 'De Week tegen Eenzaamheid' georganiseerd. Deze landelijke week heeft in Haarlem gestalte gekregen onder de naam 'Week voor de ontmoeting, samen tegen eenzaamheid'. Tientallen organisaties in Haarlem die zich richten op 'ontmoeting' hebben op uitnodiging van Stem in de Stad hun krachten gebundeld en een gezamenlijk programma gepresenteerd. In het najaar organiseerde Stem in de Stad in aansluit op de Week tegen Eenzaamheid een lokale conferentie 'Aanpak Eenzaamheid Haarlem'. Hieraan deden 30 verschillende organisaties uit Haarlem mee. Deze conferentie heeft gezorgd voor een beter overzicht van het lokale aanbod. Daarnaast is er een start gemaakt met zoeken naar mogelijkheden tot verdere samenwerking. Knelpunt was een ontoegankelijke sociale kaart. Het was voor het eerst dat zoveel organisaties die werkzaam zijn op het gebied van eenzaamheid elkaar ontmoetten en konden uitwisselen.

In november opende het Loket in de Stad: een nieuwe voorziening voor maatschappelijk werk, in samenwerking met Kontext (algemeen maatschappelijk werk). Tot november organiseerde Stem in de Stad met behulp van vrijwilligers een eigen spreekuur. De vragen werden voor vrijwilligers te complex en ook bleek dat cliënten dezelfde vraag vaak bij meerdere instanties neerlegden. In Loket in de Stad werken maatschappelijk werkers van Stem in de Stad en Kontext samen in een spreekuur op de locatie van Stem in de Stad. Er wordt gewerkt met één systeem en geleerd van elkaars ervaring. Voor cliënten (dak- en thuislozen) is niet merkbaar of ze tegenover een medewerker van Stem in de Stad zitten of tegenover iemand van Kontext. Het aantal cliënten dat geholpen kan worden is flink gestegen (van 5 per week naar 32 per week). Een succesvolle samenwerking is geboren!

Wederkerig

Werken bij Stem in de Stad is werken met wie maar binnenlopen. Dat zijn iedere dag weer andere mensen. Zwijgzame mensen, lawaaiige mensen, mensen die willen dat wij terstond hun probleem oplossen, mensen die ontmoedigd zijn en het hoofd in de schoot legden. Ieder mens die binnenkomt vormt een kans op een ontmoeting. In die ontmoetingen worden we telkens weer geraakt. De buitenkant vertelt eigenlijk nooit het hele verhaal. Mensen zijn kwetsbaar, maar er treedt ook herkenning op. Zijn wij dat zelf niet ook? Met regelmaat keert het perspectief en zijn het de vrijwilligers en de medewerkers die zich getroost weten na een gesprek met één van onze gasten. Dat mensen zich aan elkaar verbinden is de waarde van Stem in de Stad. Daar gaan we graag mee door.

Ranfar Kouwijzer, Pastor-directeur

2. Missie en visie

De missie van Stem in de Stad luidt al jaren: ‘Dichtbij mensen zijn, vooral mensen in nood.’ Dat betekent dat we een open huis willen zijn voor mensen in Kennemerland die op zoek zijn naar menselijk medeleven of die geholpen willen worden bij concrete problemen.

De visie van Stem in de Stad is: ‘Het goede leven in de stad voor elk mensenkind’, oftewel: wij zien mensen als principieel gelijkwaardig. Iedereen die in onze stad woont, die hier rondloopt, heeft recht op aandacht, op warmte, op een goed leven.

Voor wie?

In de praktijk komen zo’n 1250 afzonderlijke mensen bij ons aan. Onder hen daklozen en thuislozen, vluchtelingen, asielzoekers en ongedocumenteerden, mensen met schulden en mensen met eenzaamheidsproblematiek.

Door wie?

Stem in de Stad bestaat bij de gratie van haar vrijwilligers. In 2014 waren 288 vrijwilligers betrokken bij het werk van Stem in de Stad. Dit zijn gewone burgers uit Haarlem en omgeving. Sommigen zijn met pensioen, anderen combineren hun vrijwilligerswerk met een baan of ze zijn op zoek naar een baan. Vrijwilligers hebben verschillende levensbeschouwelijke en culturele achtergronden. In toenemende mate kunnen we vrijwilligers afkomstig uit onze doelgroepen (voormalig daklozen, vluchtelingen) een taak als vrijwilliger geven. De gemiddelde leeftijd van onze vrijwilligers op 1 juli 2014 was 62 jaar en twee maanden. De werkzaamheden van de vrijwilligers worden aangestuurd door een team van 10 medewerkers. Stem in de Stad is in 1995 opgericht door samenwerkende kerken in Haarlem. Nog steeds spelen deze oprichters als ‘hoofdparticipanten’ een rol in het werk van Stem in de Stad. Zij ondersteunen het werk financieel naar draagkracht. In het bestuur zit een aantal leden namens de oprichters. Sinds 1995 zijn er vele andere partijen – met en zonder levensbeschouwelijke achtergrond – bijgekomen die het werk van Stem in de Stad ondersteunen.

3. Wat wij doen

3.1 AANLOOP CENTRUM

Het Aanloopcentrum is het midden van Stem in de Stad. Het is de ruimte waar men binnenkomt, ontvangen wordt en wegwijs gemaakt wordt. De veilige en warme sfeer die tot ontmoeting leidt is het visitekaartje voor al het aanbod van Stem in de Stad. Het Aanloopcentrum is zeven dagen per week open. Op weekdays in de ochtenden en in de middagen, in het weekend en op maandag in de middag. Vrijwilligers zijn als gastheren en gastvrouwen betrokken bij de ontvangst en het leggen van contact met gasten. Door het jaar heen bezoeken zo'n 400 verschillende mensen meer of minder regelmatig het Aanloopcentrum. Het gaat vooral om eenzame en thuisloze mensen of mensen die in de huidige samenleving niet goed mee kunnen komen door bijvoorbeeld een psychisch of ander ongemak. In de loop van de tijd is het Aanloopcentrum uitgegroeid tot een hechte gemeenschap waar veel mensen elkaar ontmoeten. Het aantal bezoeken in 2014 lag op 23.000. Dat is een stijging ten opzichte van 2013 van 8%. Als oorzaken van deze stijging zien we een groter aantal mensen in nood als gevolg van de economische crisis, de grotere bekendheid van Stem in de Stad en de uitbereiding van de programma's die Stem in de Stad aanbiedt.

Bijzondere activiteiten

Jaarlijks terugkerende evenementen zoals de Beauty-verwendag in samenwerking met MSD zijn met plezier en enthousiasme gevierd. De Week tegen Eenzaamheid was een groot succes met Stem in de Stad als samenbindende factor voor tientallen organisaties in Haarlem. Nieuw was een gratis spreekuur van een dierenarts voor gasten van het Aanloopcentrum met een hond of een kat. Hier werd dankbaar gebruik van gemaakt. De gesprekstafel (geleide discussie) is najaar 2014 gestopt. De drempel om vanuit het Aanloopcentrum naar een aparte plek te gaan bleek te hoog. Er wordt gezocht naar een nieuwe vorm.

Overig

Het Aanloopcentrum heeft een *gastenpanel*. Bezoekers geven feedback over hoe zij vinden dat het Aanloopcentrum functioneert. Het gastenpanel is in 2014 drie keer bij elkaar geweest. De feedback is gebruikt om het aanbod verder te verbeteren.

3.2 STRAATPASTORAAT

Het Straatpastoraat richt zich op dak- en thuislozen in Haarlem. Voor de bovenstaande doelgroep is er allerlei aanbod van zorg geregeld, maar toch is uit ervaring gebleken dat er onder de doelgroep ook een grote behoefte aan menselijke aandacht is, die niet afkomstig is van hulpverleners. Het straatpastoraat geeft dan ook geen directe hulpverlening, maar biedt aandacht en zorg op straat. Indien nodig wordt er natuurlijk wel actie ondernomen en/of verwijst de straatpastor door. Het draait om contact van mens tot mens, de tijd hebben om

met iemand koffie te drinken of met iemand mee te lopen naar een van de hulpverleningsinstellingen. Centraal in het contact staat de presentiebenadering waarbinnen mensen worden benaderd als volwaardig mens, met de nodige eigenaardigheden en de nodige bagage. Wanneer er in de relatie vragen rondom zingeving en geloof aan de orde komen, dan is er ruimte om daar op in te gaan. In 2014 is er aan 30 daklozen intensief aandachtspastoraat aangeboden, in het bijzonder rond crises, ziekte en overlijden. Met zo'n honderd daklozen is er doorlopend contact.

Bijzondere activiteiten

Eén van de hoogtepunten is het jaarlijkse kerstdiner voor dak- en thuislozen. Ruim honderd gasten schoven op Tweede Kerstdag aan voor een driegangendiner. Bijzonder is dat ook talloze gelegenheidsvrijwilligers zich melden om een steentje bij te dragen aan dit evenement.

Tot het einde een mens!

Ook zwervers sterven. Door wie worden ze dan begraven? De burgerlijke gemeente dient te zorgen voor begrafenis of crematie. Ook van zwervers en mensen die alleen op de wereld zijn en van mensen van wie familie en omgeving de handen hebben afgetrokken. Hoe dat dan gaat? Een graflegging in een algemeen graf in aanwezigheid van enkele mensen, namelijk van de Sociale Dienst, de beheerder van de begraafplaats en vier dragers. Zie je het voor je? De eenzaamheid, de stilte, de triestheid alom. Maar dat kan toch niet? Het gaat toch om een mens, een kostbaar mens? Hoe haar of zijn leven ook gelopen is. Wij van Stem in de Stad, samen met het Leger des Heils en de Brijder en de Sociale Dienst en nog enkele uitvaartorganisaties beseffen dat elk mens met respect en waardigheid behandeld hoort te worden. Tot na haar of zijn overlijden. Sinds enkele jaren hebben we in Haarlem een afspraak voor overleden mensen uit 'onze doelgroep': een waardige, eerbiedige uitvaart. Een krap half uur in de aula op het Begraafpark Kleverlaan, met een welkom door onze straatpastor Joris, aansteken van kaarsen, met muziek die gevonden werd bij de overledene, wat herinneringen of een gedicht. Altijd zijn er toch heel wat min of meer bekenden en vrienden gekomen. Dan een tocht naar 'ons laantje', een pad van zo'n tien meter met aan weerszijden mogelijkheid voor graven, met aan 't eind een zuil met de woorden: 'Licht dat niet dooft, liefde die blijft'. Op de grond enkele marmeren platen met erin gebeiteld de namen van eerdere overledenen. Bij het graf enkele woorden, gezamenlijk bidden van het Onze Vader en dan afsluitend een zegen voor de levenden. En daarna naar het Aanloopcentrum voor een kopje koffie en de napraat. Of naar het park, het Kenaupark voor de blikjes bier en een joint. Zelden heb ik zulke indrukwekkende, echt menselijke uitvaarten meegemaakt als hier. Doden begraven behoort tot de zeven werken van barmhartigheid. Want het betreft altijd mensenkinderen van God. Stem in de Stad geeft daar vorm aan.

Joop Bos, vrijwilliger

3.3 HET NIEUWE WERELDHUIS

Het Nieuwe Wereldhuis is er voor (uitgeprocedeerde) asielzoekers, vluchtelingen, ongedocumenteerden, onuitzetbaren en arbeidsmigranten in Haarlem en omgeving. Het Nieuwe Wereldhuis staat voor een humane behandeling van vreemdelingen, helpt hen bij nood, stimuleert activiteiten gericht op hun empowerment, pampert niet. Waar hun toekomst ook zal zijn, het is belangrijk dat ze beseffen dat ze een toekomst hebben en dat ze daar zelf aan kunnen werken.

Bijzondere activiteiten

De feestelijke opening van het Nieuwe Wereldhuis was op een zaterdag in februari een groot succes met een gezellige toeloop van cursisten, docenten, subsidiegevers, vrijwilligers en klussers. In aansluiting op deze officiële opening was het voorjaarsseizoen in het Nieuwe Wereldhuis levendig en druk: cursussen, vooral Nederlandse lessen op allerlei niveaus, op 8 dagdelen per week, ruim 40 cursisten wekelijks over de vloer. Het totale aantal inschrijvingen voor cursussen kwam in 2014 boven de 100 (was 64 in 2013). Naast de succesvolle doorlopende Nederlandse lessen, computerlessen en rekenlessen, deden mensen mee aan excursies naar het Rijksmuseum voor Volkenkunde in Leiden en naar de duinen (in samenwerking met IVN en PWN). In Openluchtbad de Houtvaart konden met dan aan SRO in de zomer zwemlessen gegeven worden.

3.4 SPREEKUUR / LOKET IN DE STAD

Stem in de Stad heeft haar spreekuur (maatschappelijk) werk in 2014 ingrijpend gereorganiseerd. De oude formule, waarbij vrijwilligers, ondersteund door een professional de cliënten te woord stonden was uitgewerkt. De complexiteit van de vragen en van de regelgeving is de afgelopen zo veel groter geworden dat vrijwilligers de vragen niet meer afdoende konden beantwoorden. De burgerlijke gemeente Haarlem werkte ondertussen aan een wijziging in het Sociaal Domein: er was een sterke impuls aan de sociale partners om hun services op elkaar af te stemmen. Dat heeft geresulteerd in een samenwerking met Kontext (algemeen maatschappelijk werk in Haarlem) in de vorm van Loket in de Stad. Op 2 november werd het Loket geopend door wethouder WMO Jack van der Hoek. Het spreekuur heeft tot doel om dak- en thuislozen een laagdrempelige voorziening te bieden waar ze met hun vragen en problemen terecht kunnen. Het loket is fysiek gehuisvest in het pand van Stem in de Stad. De personeelsbezetting bestaat uit professionals geleverd door de samenwerkende partijen. Het loket is vier dagdelen per week geopend en per dagdeel kunnen acht cliënten geholpen worden. Er wordt gekeken wat er voor de cliënt nodig is om hem/haar verder te helpen. Dit kan bestaan uit informatie en advies, praktische ondersteuning (bijvoorbeeld ondersteuning bij het invullen van een formulier, bemiddeling en/of doorverwijzing naar derden). Loket in de Stad werkt met een cliëntvolgsysteem waarin de notities vastgelegd worden. Eén van de procedures is dat Loket in de Stad in bepaalde situaties een beroep kan doen op een noodfonds waardoor het cliënten financieel bij kan staan, bijvoorbeeld om medicijnen te kunnen betalen of voor het betalen van een nieuw

identiteitsbewijs. Daarnaast kan Loket in de Stad ook goederen in natura verstrekken uit de voedselkast of kleding die via Vincentius verstrekt wordt. Op incidentele basis kan er aan een vrijwilliger gevraagd worden om een bezoek te begeleiden als dit nodig is. Vanaf de opening van Loket in de Stad is er een stijging in het aantal bezoekers te zien: van gemiddeld vijf per week naar gemiddeld hulpgesprekken 30 per week.

Bijzonderheden

De Vereenigde Doopsgezinde Gemeente Haarlem (VDGH) maakt het werk van Stem in de Stad in het programma Loket in de Stad mede mogelijk door detachering om niet van een maatschappelijk werker (4 uur per week). Deze maatschappelijk werker is voor de overige uren van haar aanstelling werkzaam binnen de VDGH en wordt als diaconale gift van de VDGH in de gelegenheid gesteld als werknemer van Stem in de Stad te participeren in het spreekuur.

Cijfers

Periode 1 (t/m 31 oktober): 149 cliënten, 296 gesprekken

Periode 2 (t/m 31 december): 111 cliënten, 224 gesprekken.

3.5 SPREEKUUR VLUCHTELINGEN

In 2014 heeft Stem in de Stad een (beperkt) inloopsprek uur speciaal voor vreemdelingen met specifieke problemen zoals illegaliteit georganiseerd. De capaciteit van dit spreekuur is beperkt tot enkele tientallen bezoeken. Er zijn ook weinig voorzieningen waarvoor deze cliënten in aanmerking komen.

Bijzondere activiteiten

De verstrekking van medicatie aan onverzekerbare vreemdelingen is in 2014 een probleem geweest omdat aanvankelijk geen enkele apotheek in Haarlem bereid was deze zorg te verlenen. Na lobby vanuit Stem in de Stad en politieke druk is er een apotheek gevonden die deze taak op zich genomen heeft. Onder de naam 'illegalenvijfje' betaalt Stem in de Stad in samenspraak met de GGD de eigen bijdrage voor geneesmiddelen voor onverzekerbare vreemdelingen (€5 per geneesmiddel).

3.6 BEGELEIDEN EN HUISVESTEN VAN ASIELZOEKERS

Aandacht en zorg voor asielzoekers heeft in Haarlem en omgeving al een lange historie. Eind jaren '80 was er al een werkgroep van de gezamenlijke kerken, de werkgroep 'Kerk en Asiel', die later opgenomen werd in Stichting Stem in de Stad. Het werk ten behoeve van asielzoekers richt zich bij Stem in de Stad op vaste cliënten, mensen die al lang bij ons zijn en zich vaak in een uitzichtloze en schrijnende situatie bevinden. Allen zonder verblijfspapieren, vaak ongedocumenteerd, dus zonder identiteitspapieren en daardoor niet uitzetbaar, dus zonder mogelijkheid terug te keren naar het thuisland. Van deze groep zijn er velen al langer

dan tien jaar in Nederland. Ze zijn vaak zwaar getraumatiseerd door wat ze in het verleden in het thuisland en tijdens hun vlucht meemaakten. Een paar vaste cliënten komt nog uit de 'restgroep' van het Generaal Pardon. In 2007 kwamen zij hier niet voor in aanmerking, maar nog steeds blijft een oplossing voor hun situatie uit. In 2012 kreeg Stem in de Stad daarbij van de gemeente de zorg voor de laatste ex-AMA's (alleenstaande minderjarige asielzoekers) van het Haarlemse ex-AMA perspectief project. Deze groep loopt inmiddels tegen de dertig en heeft nog steeds geen zicht op een toekomst. Gelukkig heeft Stem in de Stad in deze groepen de afgelopen jaren successen kunnen vieren: een aantal individuele mensen en een gezin kregen alsnog verblijfsrecht in Nederland.

In 2014 waren er 13 vreemdelingen zonder verblijfsdocumenten die structureel zijn ondersteund. Onder hen 1 jong kind en 4 ex-AMA's die tot hun 18^e verjaardag recht op verblijf hadden. Gemiddeld zijn deze mensen 11 jaar in ons land, vaak 11 jaar van enkel overleven, hopen en wachten. Vooral de dossiers van de laatste twee mensen uit de 'noodopvang oude stijl', asielzoekers die het Generaal Pardon uit 2008 misliepen, zijn zo complex, dat de IND ze in dit jaar op de stapel liet liggen. Eén van hen kreeg wel weer recht op COA-opvang, nadat vorig jaar zijn terugkeerproject was mislukt, doordat zijn thuisland geen reisdocumenten verstrekke. Slechts één laatste asielzoeker bewoont nog de noodopvang oude stijl in Haarlem. In zijn procedure liet de IND dit jaar tot twee maal toe termijnen verstrijken. Vijf mensen ontvingen het gehele jaar of een gedeelte van het jaar leefgeld. Negen mensen hadden het gehele jaar een vaste begeleider voor hun procedure. Vijf mensen werden intensief begeleid op sociaal-emotioneel vlak met coaching- en ontwikkelgesprekken.

Bijzondere activiteiten

Onverzekerbare vreemdelingen konden vanaf 1 januari niet meer bij een Haarlemse apotheek terecht. Na signalering door Stem in de Stad werden in de gemeenteraad vragen gesteld over de zorgplicht van de gemeente voor deze kwetsbare groep. Na een debat in de Pletterij kwam er een oplossing doordat een Haarlemse apotheek alsnog medicijnen ging verstrekken. Tweede Kamerlid Joël Voordewind van de ChristenUnie bracht een werkbezoek aan de afdeling en ging in gesprek met asielzoekers. Tijdens de vreemdelingendetentie van Mohamed Rugamana stond Stem in de Stad in nauw contact met burgemeester en wethouders. Het jaar eindigde met wederom een debatavond in De Pletterij, dit keer over de realisatie van een bed-bad-brood-voorziening voor uitgeprocedeerden in Haarlem. Stem in de Stad ziet graag dat deze oplossing er komt.

3.7 VERBLIJFHUIS

Maximaal 4 mannen wonen veilig in het Verblijfhuis. Het was het eerste, volledige jaar van het Verblijfhuis na de totstandkoming in najaar 2013. De ervaringen zijn positief. De mannen wonen daar nagenoeg zelfvoorzienend en komen tot rust op een eigen plek, hun eigen slaapkamer. Eén keer per maand bezoekt een vrijwilliger het huis en stimuleert een gesprek over bewonerszaken, zoals schoonmaak, energieverbruik en samen eten.

Ontwikkelgesprekken maken deel uit van het concept van het Verblijfhuis. Vanuit de (nieuwe) woonsituatie van stabiliteit - na vaak een jarenlange focus op slechts overleven – worden bewoners gecoacht en psycho-sociaal begeleid. Deze ontwikkelgesprekken kregen in 2014 meer vorm en resultaat en werden daarom soms ook al buiten het Verblijfhuis ingezet. Een van de bewoners van het Verblijfhuis is nu duidelijk op terugkeer gericht en leert nieuwe vaardigheden tijdens trainingen in de praktijk. Een andere bewoner van het Verblijfhuis werd doorgeleid naar gespecialiseerde hulpverlening om hem te behandelen voor zijn trauma's. Een jonge vrouw was na een jaar van tweewekelijkse ontwikkelgesprekken zover dat ze de wil had haar volledige asielverhaal, een verhaal dat ze uit schaamte altijd had verzwegen, te vertellen. Zij doorloopt in alle zorgvuldigheid een aanvullende asielprocedure. De vrijwilligers die deze ontwikkelgesprekken voeren, hebben een zware taak. De problematiek is meestal heel heftig en laat ook de begeleiders zelf niet ongemoeid. Van buiten de afdeling is een professionele trainer bereid gevonden op vrijwillige en regelmatige basis de vrijwilligers van de ontwikkelgesprekken te coachen.

Voor de vrouwelijke, vaste cliënten van de afdeling kreeg Stem in de Stad in 2014 de behoefte aan een speciaal Verblijfhuis voor vrouwen. Een vrouw werd niet langer goed behandeld bij de kennis waar ze al een jaar verbleef. Een ander werd op de markt van illegale verhuur geconfronteerd met een te zware huurverhoging. Er is een verkenning gestart naar de realisatie van een Verblijfhuis voor vrouwen, maar die leidde nog niet tot concrete perspectieven.

3.8 SCHULDHULPMAATJE

In samenwerking met de Protestantse Diaconie Haarlem, het R.K. Bisdom Haarlem-Amsterdam en de GIDS-kerken is Stem in de Stad de lokale uitvoerder van het landelijke project Schuldhulpmaatje. In dit programma begeleiden en ondersteunen goed getrainde vrijwilligers mensen die problemen hebben met hun financiën of met het op orde houden van hun administratie. Cliënten kunnen zichzelf aanmelden maar ook allerlei welzijns- en dienstverleningsinstellingen in Haarlem melden mensen aan. Een schuldhulpmaatje kan mensen veel bieden: hij/zij komt bij mensen thuis, zoekt samen met de hulpvrager de post en de administratie uit, kan helpen bij het maken van een schuldenoverzicht, kan ondersteunen bij het aanvragen van voorzieningen en kan meegaan naar instanties. Een belangrijke hulp kan ook zijn dat het schuldhulpmaatje mensen wijst op de mogelijkheden van de reguliere hulpverleningsinstanties in Haarlem.

3.9 POSTVERZORGING

Op verzoek van de burgerlijke gemeente heeft Stem in de Stad vanaf november de postvoorziening voor mensen zonder vaste woonplaats overgenomen van de Stichting Release (die opgehouden is te bestaan). Zo'n 200 die door de gemeente Haarlem bij Stem in

de Stad een postadres hebben toegewezen gekregen, kunnen hun post ophalen bij Stem in de Stad.

3.10 EETVOORZIENING

Elke maandag, woensdag en vrijdag is er van 17:00-17:30 uur een gratis maaltijd te verkrijgen. Deze voorziening is bedoeld voor dakloze- en/of verslaafde mensen, mensen die psychisch dusdanig ontregeld zijn dat ze niet voor zichzelf kunnen zorgen of mensen die om een andere dwingende reden van de voorziening gebruik moeten maken. Per avond komen er ongeveer tachtig mensen eten.

4. Het verhaal

Mensen die bij Stem in de Stad actief zijn als vrijwilliger of professional zijn mensen die geraakt worden door nood. Ze willen wat doen. Ze willen helpen. Wie actief wordt voor Stem in de Stad is zelf ook in het geding, want vóór het 'doen' het 'oplossen van nood' (wat heel vaak niet kan) is er eerst de ontmoeting met die ander. Van mens tot mens.

Gelijkwaardig. Deze ontmoeting doet iets met je, raakt je, verandert je. Je leert van de ontmoeting met de ander die zo anders is dan jij bent. Je leert je (voor)oordelen even opzij te zetten, en simpelweg te luisteren. Pas vanuit deze ontmoeting gaan we verder. Geen hulpverlener-hulpvrager relatie, maar een relatie van mens tot mens. Waar je leert van en aan elkaar.

Dit oefenen en delen we met elkaar, dag in dag uit, op vele plekken binnen Stem in de Stad, intensief en wat minder intensief en dat maakt Stem in de Stad zo bijzonder. Zodat als je je bij Stem in de Stad thuis voelt, als je voelt dat je deel uit maakt van deze bonte stoet van honderden mensen, je zomaar kans hebt dat je vele, vele jaren deel gaat uit maken van Stem in de Stad.

Deze manier van werken heeft een officiële naam: de Presentiebenadering. Deze benadering is kenmerkend voor al het werk bij Stem in de Stad en gaat uit van gelijkwaardigheid, respect, luisteren en contact voordat er gehandeld wordt.

Presentie is in basis aanwezigheid. Gewoon 'er zijn'. Aandacht geven, luisteren naar elkaar. Presentie vraagt dat je jezelf openstelt voor de ander, je aandacht geeft, je ruimte in je hoofd hebt om te luisteren naar het verhaal van de ander, zonder dat je zelf al invult, met oplossingen komt of wat dan ook. Het gaat om een goed en trouw contact met de ander. De ander is geen probleemgeval, maar mens. Hoe dan ook proberen we de ander niet in de steek te laten. Presentie is in basis een benaderingswijze, zodat de ander zich gezien en gehoord voelt. En dat is niet makkelijk, zeker als de ander zo anders is dan wij zelf (denken te) zijn. Presentie leer je via de weg van aanleren én afleren, via weten én niet-weten, kunnen én niet-kunnen. Sterker nog: zonder leeg worden gaat het niet. Het is zelfs zo dat in de presentiebenadering het niet-weten, het niet-kunnen, de verlegenheid en verwarring of zelfs radeloosheid die je in concrete situaties kunnen bevangen, een geluk bij een ongeluk is. Juist op momenten waarop we iets heel verrassends of schokkends meemaken, waarop we het niet meer weten, uit het lood geslagen worden, sprakeloos en kwetsbaar zijn, en niet weten hoe te reageren – juist in die momenten is er ruimte voor nieuwe ervaringen, dieper inzicht, sterker contact. Deze ervaringen delen we graag met elkaar.

In de vele jaren dat Stem in de Stad bestaat is er een gemeenschap van mensen ontstaan. Gasten, vrijwilligers, stafleden. Ze weten dat ze bij elkaar horen. Ze inspireren elkaar. De één geïnspireerd door geloof, de ander vanuit een andere inspiratie. Ieder wil zich inzetten voor een stad waar ook de mensen aan de rand van de samenleving gehoord en gezien worden. Een stad waar het goed leven is voor ieder menskind. Dat is de droom, het visioen, dat we delen. In de verschillende programma's van Stem in de Stad krijgt deze droom heel praktisch

handen en voeten.

De identiteit van Stem in de Stad wordt tastbaar in onze Katrijnkapel. Een kleine intieme kapel, onder de grond. Je moet je hoofd buigen, even klein worden, en afdalen om in de kapel te kunnen komen. De kapel is in alle drukte bij Stem in de Stad een plek om op adem te komen, een kaarsje te branden, inspiratie te ontvangen en verbinding te zoeken.

Stem in de Stad staat op grond waar in de middeleeuwen een klooster stond, op grond waar al vele eeuwen zorg voor armen en mensen in nood plaats vindt. We scharen ons in deze traditie, en staan zelfs letterlijk op een historische plek. Zo hebben al velen vóór ons, net als wij, de *drive*, de motivatie en de inspiratie ontdekt die je gegéven wordt, en die je ontdekt wanneer je samen met anderen je wilt laten vinden door de mensen in nood.

Stem in de Stad is opgericht vanuit de protestantse en katholieke kerken in Haarlem en omgeving. Vanuit deze basis zijn we een organisatie geworden met vele vrijwilligers met diverse achtergronden, die allemaal willen meewerken aan het goede leven in de stad Haarlem voor ieder menskind.

5. Scholing en educatie

5.1 VRIJWILLIGERS

Stem in de Stad is een vrijwilligersorganisatie. Bijna 300 vrijwilligers uit alle lagen van de bevolking maken het werk mogelijk. De professionals van Stem in de Stad hebben allereerst de taak de vrijwilligers te coördineren en te steunen. Zo wordt iedere *shift* in het Aanloopcentrum beëindigd met een debriefing en wordt binnen het programma SchuldHulpMaatje maandelijks een intervisiebijeenkomst georganiseerd. Stem in de Stad biedt haar vrijwilligers diverse cursussen en opleidingen aan, zowel intern als extern. In 2014 zijn er 5 inhoudelijke bijeenkomsten geweest voor vrijwilligers. Andries Baart, de grondlegger van deze methodiek heeft een lezing gehouden voorvrijwilligers en maatschappelijke organisaties in Haarlem. Daarnaast hebben 11 vrijwilligers en 4 professionals de cursus Presentie gevolgd. Deze cursus bestond uit 4 dagdelen en werd gegeven door Stichting Presentie.

5.2 STAGIAIR(E)S

Stem in de Stad begeleidt waar mogelijk stagiar(e)s van verschillende opleidingen. In 2013 liepen drie MBO-studenten stage in het Aanloopcentrum. In het Nieuwe Wereldhuis zetten 4 stagiair(es) zich in. 2 Groepen brugklassers van het Lyceum Sancta Maria bezochten Stem in de Stad in het kader van de Wereldburgerweek. Ze interviewden in tweetallen asielzoekers en vluchtelingen. Een paar vluchtelingen vertelden hun verhaal in de klas.

6. Vooruitblik 2015

Stem in de Stad verwacht in 2015 verder te kunnen gaan met haar werk voor mensen in de marge van de samenleving in Haarlem en omstreken. Er zijn geen inhoudelijke wijzigingen voorzien in de programma's die Stem in de Stad aanbiedt. Belangrijke accenten die we in 2015 willen zetten zijn: verdere uitbereiding van het aantal activiteiten voor gasten op gebied van zingeving en spiritualiteit; een professionalisering van het vrijwilligersbeleid en verder onderzoek naar een goede positionering van Stem in de Stad. Stem in de Stad voorziet een groei van zo'n 10% in het aantal bezoeken en hulpvragen. Om daar op in te kunnen spelen is een stijging in het aantal vrijwilligers en een bescheiden stijging in de totale formatie eveneens noodzakelijk.

7. Financiën

7.1 FINANCIËLE RESULTATEN

Na een aantal financieel moeilijke jaren zette 2013 voor Stem in de Stad in met een voorzichtig herstel. Deze trend heeft zich in 2014 voortgezet. De kosten bleven in 2014 opnieuw binnen de grenzen van de begroting en ook de begrotingsdoelstelling voor de baten werd gerealiseerd, zelfs iets meer dan dat. Een exact overzicht, voorzien van een accountantsverklaring, is opgenomen in de Financiële jaarstukken 2014

7.2 BESTEDINGSBELEID

Stem in de Stad beschikt nauwelijks over enig financieel Eigen Vermogen; er zijn weliswaar enkele reserves opgebouwd, maar hier staan ook latente financiële verplichtingen tegenover. Het financiële beleid is er niet op gericht om de financiële reserves verder te laten groeien. Om toch de duurzaamheid van de financiële positie veilig te stellen is het wervingsbeleid er in toenemende mate op gericht om niet alleen subsidies en giften te werven voor het lopende jaar, maar om ook toezeggingen te verkrijgen voor een reeks van jaren.

7.2 BELONINGSBELEID

Stem in de Stad volgt de CAO Kerkelijk Medewerkers van de Protestantse Kerk in Nederland. De medewerkers zijn afhankelijk van hun ervaring en functiezwaarte ingedeeld in schaal 7 t/m 10. Sinds 1 april 2013 is ds. Ranfar Kouwijzer de pastor-directeur van Stem in de Stad. Hij is in dienst bij Stem in de Stad en is als zodanig tevens bij de Protestantse Gemeente Haarlem (PGH) beroepen als predikant met bijzondere opdracht. De personeelskosten komen voor rekening van Stem in de Stad, maar hier staat een subsidie van (nagenoeg) gelijke omvang van de PGH tegenover. In 2014 waren de personeelskosten van de pastor-directeur als volgt opgebouwd:

Bruto salaris, vakantiegeld, eindejaarsuitkering	67.875
Pensioenpremie en sociale lasten	16.566
Eenmalige vergoeding verhuiskosten	8.608
Opleidingskosten en overige kosten	3.405
Totaal	96.454

8. Bestuur

Per 31 december 2014 was het bestuur als volgt samengesteld:

Voorzitter : Paul (P.P.A.) Beerkens, bestuurslid op voordracht van het R.K. dekenaat van het Bisdom Haarlem-Amsterdam.

Secretaris : Maarten (M.K.) Hartsuijker

Penningmeester: Harry (H.L.H.M.) Custers, bestuurslid op voordracht van de gefuseerde R.K.parochies Kathedrale Basiliek Sint Bavo en de H. Antonius van Padua (Groenmarktkerk).

Leden: Symone (S.M.) Gaasbeek-Wielenga, bestuurslid op voordracht van de Protestantse Gemeente Haarlem. Jan (J.C.) Bos, bestuurslid op voordracht van de Protestantse Gemeente Haarlem. Kees (C.) Weel, bestuurslid op voordracht van de Vincentius Vereniging te Haarlem.

De bestuurssamenstelling is in het kalenderjaar 2014 ongewijzigd gebleven. Statutair bestaat het bestuur uit ten minste 3 en ten hoogste uit 7 leden. Het bestuur is voornemens in 2015 een bestuurslid te benoemen. Bestuursleden handelen zonder last en ruggespraak en ontvangen geen financiële vergoeding. Het bestuur heeft in 2014 in totaal 11 keer vergaderd.

9. Colofon

Teksten, redactie en opmaak: Ranfar Kouwijzer, Ali Lely, Diane Martens, Joris Obdam, Olga Vehmeijer, Marianne Vaandrager, Jody van der Velde en Petra de Vries

©Stem in de Stad 2014

STEM IN DE STAD

Oecumenisch Diaconaal Centrum

Nieuwe Groenmarkt 22
2011 TW Haarlem
023 – 534 28 91

info@stemindestad.nl

www.stemindestad.nl

Twitter: [@stemindestad](https://twitter.com/stemindestad)

facebook.com/stemindestad